

**Připomínky KDP ČR k Návrhu vyhlášky, kterou se mění vyhláška č.
114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění
pozdějších předpisů**

Obsah

K § 3 odst. 2 Vyhlášky – tato připomínka je zásadní	3
K § 3 odst. 2 Vyhlášky- doplnění – tato připomínka je zásadní	3
K § 3 odst. 3 věta první (bod 9) – tato připomínka je zásadní	4
K § 3 odst. 4 Vyhlášky – tato připomínka je zásadní	5
K § 4 odst. 1 Vyhlášky (bod 13) – tato připomínka je zásadní	6
K § 4 odst. 2 Vyhlášky (bod 14) – tato připomínka je zásadní	6
K § 4 odst. 2 – tato připomínka je zásadní.....	6
K § 4 odst. 3 Vyhlášky (bod 15) – tato připomínka je zásadní	7
K § 4a Vyhlášky (bod 18) – tato připomínka je zásadní	8
K § 5a Vyhlášky (bod 19) – tato připomínka je zásadní	8
K § 8 Vyhlášky – tato připomínka je zásadní.....	10
K § 12 Vyhlášky – tato připomínka je zásadní.....	11
K § 14 Vyhlášky – tato připomínka je zásadní.....	11
K § 14 Vyhlášky – tato připomínka je zásadní.....	11
Obecný komentář (navazující připomínky).....	12

K § 3 odst. 2 Vyhlášky – tato připomínka je zásadní

Varianta 1 Vypuštění příspěvkových organizací zřízených ÚSC bylo záměrem

Návrh – doplnění důvodové zprávy K bodu 8

Pro příspěvkové organizace zřízené ÚSC povinnost ukládat prostředky fondu na samostatný účet u bank a poboček zahraničních bank není vyhláškou již dále vyžadováno. Hospodaření s prostředky fondu může být u příspěvkových organizací zřízených ÚSC fakultativně upraveno v rámci výkonu samosprávy zřizovatelem, popř. vnitřním předpisem příspěvkové organizace zřízené ÚSC.

Zdůvodnění

V původním znění vyhlášky byla v § 3 odst. 2 obecně definovaná povinnost ukládat prostředky fondu na samostatných bankovních účtech, a to pro všechny dotčené subjekty, které hospodaří s FKSP. Z předloženého textu plyne, že povinnost ukládat prostředky fondu na bankovní účty je rozdílně stanovena pro státní podniky a organizační složky státu a státní příspěvkové organizace, přičemž příspěvkové organizace zřízené ÚSC již v novém znění nejsou vůbec zmíněny, u těchto organizací jde tedy o důležitou věcnou změnu v hospodaření s prostředky fondu, a proto tuto změnu navrhuje zpracovat do důvodové zprávy.

Varianta 2 Vypuštění příspěvkových organizací zřízených ÚSC nebylo záměrem

Návrh

Navrhujeme doplnit, že příspěvkové organizace zřízené ÚSC ukládají prostředky fondu na samostatném účtu u bank a poboček zahraničních bank (do textu stačí doplnit „prostředky fondu státního podniku a příspěvkové organizace zřízené ÚSC“)

Zdůvodnění

V původním znění vyhlášky byla v § 3 odst. 2 obecně definovaná povinnost ukládat prostředky fondu na samostatných bankovních účtech, a to pro všechny dotčené subjekty, které hospodaří s FKSP. Z předloženého textu plyne, že povinnost ukládat prostředky fondu na bankovní účty je rozdílně stanovena pro státní podniky a organizační složky státu a státní příspěvkové organizace, přičemž příspěvkové organizace zřízené ÚSC v novém znění nejsou vůbec zmíněny. Vzhledem k tomu, že záměr zrušit povinnost ukládat prostředky fondu na samostatných bankovních účtech pro příspěvkové organizace zřízené ÚSC nevyplývá z důvodové zprávy, jde zřejmě o opomenutí při formulaci textu vyhlášky.

K § 3 odst. 2 Vyhlášky- doplnění – tato připomínka je zásadní

Návrh

Zároveň na konec odstavce navrhuje doplnit: „V případě, že státní podnik, organizační složka státu a příspěvková organizace provádí úhradu plnění pořízeného

od jiné organizační složky státu nebo právnické nebo fyzické osoby v hotovosti, může mít uloženy prostředky fondu v oddělené pokladně, a to na dobu nezbytně nutnou k realizaci úhrady v hotovosti. Obdobně se postupuje, hradí-li zaměstnanec doplatek za plnění poskytnuté z fondu zaměstnavateli v hotovosti, hradí-li zaměstnanec zápujčku v hotovosti nebo při přijímání jiných plateb zejména podle § 2 odst. 2 a 3 v hotovosti s tím, že pro převod finančních prostředků na bankovní účet se přiměřeně použije § 3 odst. 2.

Zdůvodnění

V praxi dlouhodobě vznikají problémy při realizaci úhrad v hotovosti, které nikdy nelze z povahy věci zcela vyloučit. Rovněž v některých případech nelze vyloučit, že zaměstnanec hradí doplatek za plnění, na které mu organizace přispívá z FKSP v hotovosti. Jedná se např. o prodej vstupenek na kulturní akci pořádanou zaměstnavatelem v místě konání, kde by vyžadování bezhotovostní platby bylo v podstatě nerealizovatelné. Často dochází i k případům, kdy zaměstnanec provede doplatek plnění v hotovosti do pokladny, přičemž po něm nelze požadovat, aby jedinou formou platebního styku u plnění poskytovaných z FKSP byla forma bankovního převodu. Provádět hotovostní platbu přímo vkladem na oddělený účet FKSP je vzhledem k poplatkům na pobočkách bank pro zaměstnance vysoce nerentabilní v některých regionech prakticky nerealizovatelné, kdy pobočka banky se nenachází poblíž pracoviště zaměstnance. Rovněž pro zaměstnance, na něž byla uvalena exekuce na jejich bankovní účet by vyžadování úhrady bezhotovostním převodem bylo prakticky nemožné a mohli být z čerpání FKSP požadavkem na bezhotovostní platby prakticky vyloučení. Zaměstnavatel taktéž může přijímat plnění podle § 2 odst.2 a 3 v hotovosti, a to od třetích osob. Ze všech výše uvedených důvodů je třeba připustit, a proto i upravit nakládání s prostředky fondu v hotovosti. To, že právní úprava nakládání s prostředky fondu v hotovosti v současném znění chybí, vede k tomu, že dotčené subjekty pro naplnění požadavku o uložení prostředků fondu na samostatném bankovním účtu musí v okamžiku, kdy hotovost přijmou, popř. platbu v hotovosti provedou, provést tentýž den odpovídající převod finančních prostředků mezi svými bankovními účty, popř. vklad nebo výběr hotovosti na/z bankovního účtu FKSP, což představuje nadměrnou administrativní zátěž. Pokud by tak neučinili lze použít „jiných“ finančních prostředků než prostředků fondů kvalifikovat jako porušení rozpočtové kázně podle zákona č. 218/2000 Sb., popř. 250/2000 Sb., což se často i děje. Toto riziko má pak přímý dopad do rozhodování zaměstnavatelů, která plnění z FKSP svým zaměstnancům poskytnou, s tím, že upřednostňují ty, která pro zaměstnavatele představují nižší administrativní zátěž a nižší riziko, před těmi, které by více vyhovovaly zaměstnancům. Toto je pak v přímém rozporu s účelem, pro který je FKSP tvořen.

K § 3 odst. 3 věta první (bod 9) – tato připomínka je zásadní

Návrh

Přeformulovat větu první

Organizační složka státu, státní podnik a příspěvková organizace může přispívat pouze na plnění a činnost, které organizuje nebo spoluorganizuje a na činnosti, které

jsou zabezpečovány prostřednictvím jiných organizačních složek státu nebo právnických osob nebo fyzických osob.

Zdůvodnění

Z formulace textu navrhujeme vypustit podmínku, že zaměstnavatel pořídí plnění od jiné organizační složky státu nebo právnické nebo fyzické osoby. Tento stav je v praxi neudržitelný, neboť to není v administrativních ani finančních možnostech zaměstnavatele, a to ani u běžných plnění jako např. příspěvek na dovolenou a rekreaci. Pokud by měl zaměstnavatel dovolenou či rekreaci pro zaměstnance pořídít, zřejmě by sám musel vstoupit do smluvního vztahu s poskytovatelem např. cestovní agenturou a objednat pro zaměstnance cestovní službu. Zaměstnavatel by měl uhradit celou cenu zájezdu cestovní agentuře a poskytnout cestovní službu zaměstnanci za cenu sníženou o příspěvek z FKSP. Vzhledem k takto nastaveným postupům je pak právně složité řešit např. reklamaci zájezdu, popř. nárok na plnění v případě úpadku cestovní kanceláře. Nerealizovatelný je i rovný přístup zaměstnanců k příspěvku na rekreaci, např. když si představíte většího zaměstnavatele, který by měl objednat a zaplatit pro svých 1000 zaměstnanců zájezd dle požadavků zaměstnanců, jde o nereálnou představu. Je třeba připustit, že tyto požadavky jsou na zaměstnavatele kladeny již současným zněním vyhlášky o FKSP, to je však poplatné době, ve které vznikala (jak ostatně předkladatel uvádí ve zprávě RIA), a již naprosto nevyhovuje dnešní době a sociálním a kulturním potřebám zaměstnanců.

Vzhledem k tomu, že se okruh plnění novelou vyhlášky zamýšlí rozšiřovat, vedlo by setrvání na stávající formulaci pouze k prohloubení problému (např. dentální hygiena a zubařská péče – zaměstnavatel na ni rád přispěje, ale určitě by tuto celou službu nechtěl pro zaměstnance pořizovat).

Na výše uvedeném znění doslovně netrváme, přivítáme jakoukoli změnu ve formulaci textu vyhlášky, ze které bude patrné, že zaměstnavatelé nemusí plnění od třetích osob pořídít, ale mohou na ně zaměstnancům nepeněžní formou přispět.

K § 3 odst. 4 Vyhlášky – tato připomínka je zásadní

Návrh

Navrhujeme zrušit tento odstavec, tj. zrušit navázání možnosti poskytování příspěvku na plnou úhradu plnění z prostředků organizace.

Zdůvodnění

Požadavek plné úhrady plnění z prostředků organizace je zcela obsolentní – pochází z dob, kdy státní organizace nakupovaly plnění ve velkém (např. podnikové chaty) a následně tato plnění poskytovaly svým zaměstnancům, kteří na ně částečně přispívali. Dnes naopak většina zaměstnanců preferuje výběr plnění dle svých potřeb, a proto toto omezení výrazně zhoršuje postavení organizací na trhu práce. Tzv. zaměstnanecké benefity jsou dnes v soukromé sféře poskytovány obvykle prostřednictvím individuálního výběru (tzv. systém caterie) nebo poukázek; zaměstnanec dostane od zaměstnavatele příspěvek v určité výši a pokud si zvolí plnění dražší, zbytek doplatí. Povinnost státních organizací dodržovat opačný postup, tj. nejdříve plnou úhradu ze strany organizace a poté příspěvek od zaměstnance, je omezující a naprosto v rozporu s dnešními možnostmi v oblasti zaměstnaneckých benefitů. Je obtížné představit si splnění tohoto požadavku např. v případě úhrady

jízdného hromadnou dopravou (viz navrhovaný § 5a) – úhrada plné ceny jízdného za zaměstnance u řidiče autobusu hromadné dopravy zaměstnavatelem je nereálná, jiné možnosti (např. úhrada předem na fakturu na základě smlouvy s provozovatelem hromadné dopravy) je velmi omezující jak pro zaměstnavatele, tak zaměstnance. U dentální péče je to prakticky nemožné.

K § 4 odst. 1 Vyhlášky (bod 13) – tato připomínka je zásadní

Návrh

Přeformulovat tak, aby lépe odpovídalo záměru zákonodárce podle důvodové zprávy:

Z fondu lze přispívat na náklady na provoz **zařízení poskytujícího služby péče o dítě v dětské skupině**, kulturních zařízení, rekreačních zařízení, sportovních a tělovýchovných zařízení, rehabilitačních zařízení včetně masáží a zařízení pro zájmovou činnost organizačních složek státu, **státních podniků** a příspěvkových organizací (dále jen "zařízení sloužící kulturnímu a sociálnímu rozvoji zaměstnanců") a na provoz autobusu, a to v rozsahu v jakém jsou využívány pro uspokojování kulturních a sociálních potřeb zaměstnanců **a jejich rodinných příslušníků**.

Zdůvodnění

Původní formulace textu by mohla být zavádějící, kdy vyjmenovaná zařízení by mohla být využívána i ve prospěch jiných osob. Naopak přispívat na provoz autobusu by bylo možné pouze v případě, že autobus bude provozován v rámci některého ze zařízení sloužícího ke kulturnímu a sociálnímu rozvoji zaměstnanců. V praxi jsou však známy případy, kdy zaměstnavatelé provozují autobus (např. pro dopravu žáků nebo klientů na akce), avšak neprovozují již žádné z výše uvedených zařízení sloužící kulturnímu a sociálnímu rozvoji zaměstnanců. V tomto případě by nebylo možno hradit provoz autobusu z prostředků FKSP např. při dopravě zaměstnanců na kulturní akci. Máme za to, že pozměněná formulace lépe vystihuje záměr zákonodárce přispívat z FKSP na provoz těchto zařízení a autobusu.

K § 4 odst. 2 Vyhlášky (bod 14) – tato připomínka je zásadní

Návrh

Navrhujeme doplnit, že se příspěvek poskytuje také rodinným příslušníkům (viz navrhovaný § 3 odst. 3, bod 9 návrhu).

Zdůvodnění

Má-li být dle bodu 9 návrhu rozšířen okruh příjemců příspěvku také na rodinné příspěvky zaměstnanců, je nelogické, pokud je v jednotlivých bodech vyhlášky omezeno poskytnutí příspěvku pouze na zaměstnance.

K § 4 odst. 2 – tato připomínka je zásadní

Návrh

Navrhujeme doplnit odkaz popř. definici, co je považováno za vitamínové prostředky a v důvodové zprávě doplnit, zda lze za vitamínové prostředky považovat i doplňky stravy, popř. za jakých podmínek.

Zdůvodnění

V praxi je tento benefit velmi často čerpán a při veřejnosprávních kontrolách dochází k nejednotné aplikační praxi. V rámci právní jistoty doporučujeme, aby zákonodárce pojem vitamínový prostředek upřesnil.

K § 4 odst. 3 Vyhlášky (bod 15) – tato připomínka je zásadní

Varianta 1

Návrh

Navrhujeme změnu textu:

Příspěvek podle odstavce 2 lze poskytnout pouze v rozsahu, v jakém není hrazeno z veřejného zdravotního pojištění nebo zaměstnavatelem na základě povinnosti stanovené právním předpisem.“

Zdůvodnění

Ve většině dotčených případů je příspěvek zdravotních pojišťoven ve srovnání s celkovou cenou plnění spíše marginální nebo nulový. Např. příspěvek na dioptrické brýle (dnes už jen pro děti do 15 let) nebo rovnátka (kdy kontroly u lékaře jsou hrazeny ze zdravotního pojištění, zatímco podstatná část materiálu hrazena není). Smyslem příspěvku z FKSP by mělo být právě v těchto případech přispět zaměstnancům na potřebnou péči a vyjmenované zdravotní pomůcky. V možnostech zaměstnavatelů prakticky vůbec není studovat a odborně kategorizovat jednotlivé výkony např. zubařské péče v kontextu zdravotního pojištění a vyhodnocovat, které výkony jsou ze zdravotního pojištění hrazeny, byť jen z části, a které nikoli.

Pokud by se při aplikaci navrženého ustanovení braly v úvahu i „doplňkové motivační“ příspěvky zdravotních pojišťoven např. u očkování proti chřipce, pak by zaměstnanec navíc v případě, že by mohl jakkoli malý nárok uplatnit u pojišťovny, nemohl požadovat příspěvek z FKSP na doplatek u svého zaměstnavatele. Zaměstnavatelé by pak museli každoročně zkoumat preventivní programy nabízené zdravotními pojišťovnami svým zaměstnancům. Poskytovat příspěvky za těchto podmínek na plnění podle § 4 odst. 2 by bylo pro zaměstnavatele značně rizikové (při nesplnění podmínek hrozí uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně, popř. dodatečné zdanění v souladu se zákonem o daních z příjmu) a zaměstnavatelé by tato plnění neposkytovali, což je v rozporu se záměrem zákonodárce umožnit přispívat na tato plnění.

Varianta 2 – v případě, že varianta 1 nebude zapracována

Návrh

Navrhujeme upřesnit, o jakou formu úhrady z veřejného pojištění se jedná.

Zdůvodnění

Některé zdravotní pojišťovny přispívají v některých případech některým osobám na některá plnění (např. očkování proti chřipce) v rámci tzv. „programů na podporu prevence“, přičemž se nejedná o úhradu zdravotního výkonu lékaři nebo zdravotnickému zařízení, ale přímo pojištěnci po předložení dokladu o úhradě plnění – není zřejmé, zda je proto plně vyloučeno poskytnutí příspěvku na očkování proti

chřipce všem zaměstnancům, resp. jak toto omezení má organizace ověřovat. Podrobněji viz výše zdůvodnění varianta 1 druhý odstavec.

K § 4a Vyhlášky (bod 18) – tato připomínka je zásadní

Návrh

Navrhujeme doplnit, že se tento příspěvek poskytuje také rodinným příslušníkům (viz navrhovaný § 3 odst. 3, bod 9 návrhu).

Zdůvodnění

Zařízení péče o děti bude využíváno nikoliv zaměstnancem, ale jeho rodinným příslušníkem. Navrhované znění by znamenalo, že toto plnění může využít pouze zaměstnanec.

K § 5a Vyhlášky (bod 19) – tato připomínka je zásadní

Varianta 1

Návrh

Navrhujeme, aby v novele vyhlášky bylo nové ustanovení v následujícím znění:

„§ 5a

Příspěvek na dopravu do zaměstnání

Z fondu lze zaměstnanci přispívat na ~~dopravu do a ze zaměstnání~~ pravidelnou hromadnou dopravou ~~osob, jde-li o pravidelnou hromadnou dopravu podle zákona upravujícího daň z přidané hodnoty.~~“.

Zdůvodnění

Zákon o daních z příjmů v současnosti neobsahuje žádné daňové zvýhodnění hromadné dopravy zaměstnanců do a ze zaměstnání (na rozdíl od stravování a ubytování); výjimkou jsou pouze zaměstnavatelé, kteří provozují veřejnou hromadnou dopravu (tzv. režijní jízdenky).

Vítáme proto, že nově bude možné z FKSP hradit (a na základě § 6/9/g ZDP od daně na straně zaměstnance osvobodit) i příspěvek na pravidelnou hromadnou dopravu zaměstnanců do a ze zaměstnání.

Navrhujeme, aby bylo možné hradit z FKSP i pravidelnou neveřejnou (svozovou) hromadnou dopravu, neboť z návrhu novely ani z důvodové zprávy není jasné, proč by měl být příspěvek poskytován pouze na pravidelnou (veřejnou) hromadnou dopravu podle přílohy č. 2 zákona o DPH. Z hlediska zaměstnance je totiž bez rozdílu, zda jezdí do a ze zaměstnání pravidelnou veřejnou linkou, která je hromadnou dopravou podle zákona o DPH (a kterou dotuje kraj), nebo pravidelnou neveřejnou (svozovou) linkou, která není hromadnou dopravou podle zákona o DPH (a kterou dotuje zaměstnavatel).

Již nyní jsou svozové linky znevýhodněny tím, že se na ně uplatňuje sazba daně 21% (namísto 10% u hromadné veřejné dopravy) a zaměstnavatel je musí dotovat, aby jízdné bylo konkurenceschopné k veřejné dopravě i k individuální automobilové dopravě. Pokud navíc bude docházet k tomu, že zaměstnavatel bude poskytovat příspěvky z FKSP na hromadnou dopravu a bude zajišťovat také svozovou dopravu pro zaměstnance, kteří se jinak do a ze zaměstnání nedostanou (např. každému zaměstnanci 100 Kč měsíčně), pak zaměstnanci, kteří budou jezdit veřejnou linkou, budou mít příspěvek osvobozen, ale zaměstnanci, kteří za stejnou cenu jezdí svozovou linkou, na kterou pobírají příspěvek, příspěvek osvobozen od daně mít nebudou.

Příklad:

Zaměstnanec A bydlí v obci Vesnice a pracuje v obci Město. Jízdenka v pravidelné hromadné dopravě podle zákona o DPH z Vesnice do Města stojí 20 Kč vč. DPH. Zaměstnavatel poskytne zaměstnanci z FKSP kredit ve výši 2000 Kč, kterým je možné hradit jízdenky v pravidelné hromadné dopravě. Zaměstnanec pracuje od 8:00 do 16:00 a protože mu jízdní řády vyhovují, využívá pravidelnou veřejnou hromadnou dopravu, kterou hradí z kreditu. Podle návrhu vyhlášky **bude kredit osvobozen od daně**.

Zaměstnanec B bydlí v obci Vesnice a pracuje v obci Město. Zaměstnanec pracuje na směny od 6:00, od 14:00, popř. 22:00, přičemž před 6:00 a po 22:00 podle jízdního řádu žádný autobus nejede. Zaměstnavatel pro tyto zaměstnance proto zřídil svozovou linku a hradí rozdíl mezi celkovými náklady a jízdným hrazeným zaměstnancem ve výši 20 Kč vč. DPH. Zaměstnanec platí cenu srovnatelnou s pravidelnou linkovou dopravou a proto nemá z titulu využití svozové linky žádný zdanitelný nepeněžní příjem. Zaměstnavatel poskytne zaměstnanci z FKSP kredit na svozovou dopravu ve výši 2000 Kč. Podle návrhu vyhlášky kredit **nebude osvobozen od daně** (zaměstnanec B na tom tedy bude hůře než zaměstnanec A).

Dále navrhujeme **vyložit podmínku dopravy „do a ze zaměstnání“**, protože splnění této podmínky (pro účely osvobození příspěvku do daně z příjmů ze závislé činnosti) nebude zaměstnavatel schopen v praxi prokázat. Například pokud zaměstnavatel poskytne příspěvek na roční jízdenku do MHD, musel by pro účely osvobození (popř. i pro účely oprávněnosti čerpání příspěvku z FKSP) prokazovat, že s ní zaměstnanec jezdí pouze do a ze zaměstnání, což je v praxi nemožné.

Varianta 2 – v případě, že varianta 1 nebude zapracována

Návrh: přeformulovat text § 5a

Z fondu lze zaměstnanci přispívat na dopravu do a ze zaměstnání pravidelnou hromadnou dopravou osob. Pravidelnou hromadnou dopravou osob se rozumí přeprava osob po stanovených trasách, kdy cestující nastupují a vystupují na předem určených zastávkách nebo místech podle předem stanovených jízdních řádů, schválených podle zvláštních právních předpisů.

(s poznámkou pod čarou - zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších

předpisů, zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů nebo vyhlášky č. 122/2014 Sb., o jízdních řádech veřejné linkové dopravy, jde-li o linkovou osobní dopravu veřejnou.)

Zdůvodnění

Uvedení definice pravidelné hromadné dopravy přímo do vyhlášky o FKSP je vhodné pro snadnější aplikaci tohoto ustanovení zaměstnavateli, kteří v mnoha případech nejsou plátcí DPH, a tudíž se v rozsáhlém zákoně č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty neorientují

K § 8 Vyhlášky – tato připomínka je zásadní

Návrh

Navrhujeme doplnit větu: Pro účely tohoto ustanovení se § 3 odst. 4 nepoužije.

Zdůvodnění

Navrhujeme vypustit podmínku, § 3 odst. 4, že zaměstnavatel musí plnění zcela uhradit. Tento stav je v praxi neudržitelný, neboť to není v administrativních ani finančních možnostech zaměstnavatele. Pokud by měl zaměstnavatel dovolenou či rekreaci pro zaměstnance pořídit, zřejmě by sám musel vstoupit do smluvního vztahu s poskytovatelem např. cestovní agenturou a objednat pro zaměstnance cestovní službu. Zaměstnavatel by měl uhradit celou cenu zájezdu cestovní agentuře a poskytnout cestovní službu zaměstnanci za cenu sníženou o příspěvek z FKSP. Vzhledem k takto nastaveným postupům je pak právně složité řešit např. reklamaci zájezdu, popř. nárok na plnění v případě úpadku cestovní kanceláře. Nerealizovatelný je i rovný přístup zaměstnanců k příspěvku na rekreaci, např. když si představíte většího zaměstnavatele, který by měl objednat a zaplatit pro svých 1000 zaměstnanců zájezd pro zaměstnance a jejich rodinné příslušníky dle požadavků zaměstnanců (často jede za dovolenou celá rodina – to je také smyslem dovolené, a tudíž i příspěvku poskytovaném z FKSP), ceny zájezdů mohou být dost vysoké, zálohy je třeba hradit rychle, neboť teprve uhrazením zálohy je zájezd rezervován. V praxi je tedy naprosto nereálné, aby zaměstnavatel dokázal zrealizovat tímto způsobem nákup zájezdů pro všechny své zaměstnance v souladu s vyhláškou o FKSP.

Je třeba připustit, že tyto požadavky jsou na zaměstnavatele kladeny již současným zněním vyhlášky o FKSP, to je však poplatné době, ve které vznikala (jak ostatně předkladatel uvádí ve zprávě RIA), kdy zaměstnavatelé sami organizovali zájezdy pro své zaměstnance, což již naprosto nevyhovuje dnešní době a sociálním a kulturním potřebám dnešních zaměstnanců. Jde o velmi oblíbený benefit a považujeme za nezbytné zjednodušit zaměstnavatelům proceduru při jeho poskytování svým zaměstnancům a vrátit jim právní jistotu, že při poskytování příspěvku na rekreaci postupují správně.

K § 12 Vyhlášky – tato připomínka je zásadní

Dle našeho názoru se tímto (bodem 38) zpřísňují pravidla pro poskytování penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření v příspěvkových organizacích zřízených územními samosprávnými celky. Doposud nemusely tyto organizace sledovat, kolik si přispívá sám zaměstnanec.

Zdůvodnění

Navrhujeme zavedení přechodného ustanovení, které by posunulo účinnost u tohoto pravidla alespoň o 3 měsíce tak, aby si všichni zaměstnanci stačili upravit své smlouvy a začít si přispívat sami – čímž by byl poskytnut dostatečný čas na změnu zavedeného systému. Zaměstnavatelé budou zřejmě nuceni 1. ledna 2020 zastavit dočasně poskytování tohoto příspěvku.

K § 14 Vyhlášky – tato připomínka je zásadní

Návrh

Navrhujeme doplnit možnost poskytování příspěvku při významných životních situacích (konkrétně svatbě zaměstnance či narození dítěte) a výročních událostech (konkrétně Vánoce).

Zdůvodnění

Poskytování pozorností či drobných dárek zaměstnancům při příležitosti Vánoc či svatby nebo narození dítěte je v soukromé sféře obvyklé, omezení pro veřejnou sféru proto zaměstnavatele z této sféry znevýhodňuje.

K § 14 Vyhlášky – tato připomínka je zásadní

Návrh

Navrhujeme upřesnit způsob poskytnutí peněžního daru, a to doplněním textu na konec odst. 1, a to:

V případě, že je zaměstnanci poskytnut peněžní dar, lze jej vyplatit spolu s platem (mzdou) za příslušný kalendářní měsíc s tím, že peněžní prostředky fondu musí být převedeny nejpozději do konce kalendářního měsíce, v němž byl finanční dar zaměstnanci vyplacen.

Zdůvodnění

Peněžní dary poskytované zaměstnancům z FKSP nejsou osvobozeny od daně z příjmu fyzických osob a podléhají dani ze závislé činnosti podle § 6 zákona o dani z příjmu. Peněžní dary poskytované zaměstnancům podléhají rovněž odvodu zdravotního a sociálního pojištění, a to jak na straně zaměstnance, tak na straně zaměstnavatele. Poskytnutí daru tudíž musí projít tzv. zúčtováním mezd a zároveň se projeví v související mzdové dokumentaci např. na výplatní pásce, ve mzdovém listu, v soupisu sociálního a zdravotního pojištění, musí být zadáno ve systému zpracování mezd, aby bylo možno zaměstnanci provést roční zúčtování daně atd.

Dar se tak v podstatě stane součástí příjmu zaměstnance, přičemž má být ovšem hrazen z finančních prostředků uložených na samostatném bankovním účtu. Zaměstnanec by měl prakticky dostat pouze „čistý příjem“ z titulu poskytnutí daru, tj. po srážce sociálního pojištění, zdravotního pojištění a daně, které však nelze stanovit odděleně od ostatních zúčtovatelných příjmů zaměstnance. Proto v praxi dochází k tomu, že zaměstnanci je zaslána mzda, včetně poskytnutého daru z jednoho „mzdového“ bankovního účtu a následně je stav finančních prostředků vyrovnán převodem peněžních prostředků ve výši daru na bankovních účtech zaměstnavatele.

Tento postup je často při veřejnosprávních kontrolách vyhodnocen jako porušení rozpočtové kázně, neboť při prvotním vyplacení daru byly použity prostředky uložené na jiném bankovním účtu než ten, na němž jsou uloženy prostředky FKSP.

Zaměstnavatel dle našeho postupu je nejlépe vhodným a transparentním způsobem, přičemž je dodržen smysl a účel všech právních norem včetně zásady hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti. Proto navrhujeme výše uvedenou změnu, která zaměstnavatelům přinese právní jistotu a stanoví postup, jak vyplatit peněžní dar v souladu s vyhláškou, a zároveň sníží administrativní zátěž při výplatě peněžních darů.

Obecný komentář (navazující připomínky)

V obecné rovině doporučujeme zvážit zapracování příspěvků z FKSP formou účelových poukazů (poukázek) Jde o běžnou praxi, která zaměstnancům i zaměstnavatelům vyhovuje, poskytování příspěvků z FKSP značně zjednodušuje.

Bylo by vhodné tedy tento institut zapracovat do textu vyhlášky, aby zaměstnavatelé měli jistotu, jak jej správně využívat.

S ohledem na vývoj trhu a poptávku ze strany zaměstnanců rovněž doporučujeme zvážit zapracování elektronických stravenek. U velkých zaměstnavatelů je využití „papírových“ stravenek ve formě cenin velmi administrativně náročné. Tuto změnu je však třeba propojit s úpravou příslušných vyhlášek o zabezpečení stravování zaměstnanců.

Připomínky zpracovala: Ing. Lucie Wadurová, LL.M., vedoucí Sekce daň z příjmů fyzických osob

Připomínky zaslali: Ing. Lucie Wadurová, LL.M., vedoucí Sekce daň z příjmů fyzických osob; JUDr. Ing. Martin Kopecký, člen Prezidia KDP ČR a Sekcí DPPO, DPH, mezinárodního zdanění a účetnictví; Mgr. Karla Maderová Voltnerová, předsedkyně Disciplinární komise KDP ČR, členka Sekcí profesních otázek a DPPO; Ing. Simona Pacáková, členka Sekce neziskové organizace